

feligheden er temmelig illusorisk at kalde Anskaffelser extraordinaire, naar lignende komme igjen hvert Aar; jeg troer, at man maa betragte Udgifterne dertil som Noget, til hvis Dækning de aarlige Indtægter maae strække til; men der er i Virkeligheden ganske vist ikke stor Forskjel mellem det Slags Beregninger og dem, der opstille Jernbanerne med Mere end deres realsable Værdi, med det, de i Virkeligheden have kostet, istedetfor at opføre dem med den virkelige Pengeværdi, de have for Staten. — Dernæst søgte den høitærede Finantsminister at føre Debatten over paa Spørgsmaalet om vore Obligationers Priis, og han meente, at denne var det eneste Bevis, jeg havde anført for, at vor Finants-tilstand var mindre god. Det er ganske vist, at der om en Ting som denne kan efter Sagens Natur være forskellige Meninger, fordi der er høist forskellige samvirkende Aarsager, som gjøre sig gjældende; men ved Siden af, hvad den høitærede Minister sagde om de mange andre Anvendelser, som tage Folks Capitaler i Beslag og virke concurrerende med Statspapirerne, skal jeg dog pege hen paa Udviklingen i en anden Retning. Jeg troer netop, at de store Besparelser, som for en Deel strømme sammen til Sparekasserne hele Europa over og ligeledes her i Landet, i en endnu høiere Grad søge hen til Anlæggelse i Statspapirer, og jeg behøver ikke at gaa udenfor vort eget Land eller pege hen paa Statslaan i andre Stater for at godtgjøre dette. Der er et æret Medlem (Alders), som sidder tæt herved, der vistnok vil kunne aflægge et kraftigt Vidnesbyrd i saa Henseende, hentet fra Tegningen til det sidste svenske Statslaan og til det sjællandske Jernbaneselskabs sidste Laan; fortsagt: hvilken Tilstrømning er der ikke til hvilkensomhelst større Tegning for Statspapirer, der har fundet Sted i den senere Tid? Denne Tilstrømning er saa stor, at den næsten er et sygeligt Phænomen, der kun kan forklæres ved Standsning i Forretningerne. Men medens andre Staters Papirer stige i Værdi, gaae vore tilbage. Ganske vist indrømmer jeg, at vore Papirer staae i en forholdsvis god Cours ligesom jeg i det Hele taget ingenlunde paastaar, at

vor Stat ikke har finantsiel Kraft; men jeg er ikke tilfreds med, at de staae i en nogenlunde god Cours, naar der dog i Sammenligning — f. Ex. med de svenske Papirer, som jo er det Exempel, der ligger os nærmest — er Tilbagegang; om vi end endnu have Overtægten, er denne dog mindre, vi gaae tilbage, ligesom det i det Hele er finantsiel Tilbagegang, jeg i nærværende Døbtal taler imod. At vore Obligationers Cours er god og vor Stat ingenlunde fattig, ere dog ikke Momenter, som berettiger til aarlig Tilbagegang; de burde snarere tages for det Modsatte og snarere være en Grund til at finde det afsvarligt Aar for Aar at førringe vor Statsformue og gjøre vor Balance flettere og flettere. Dette kan ogsaa gjælde som et Svar til det ærede Medlem fra Ringkjøbing (Madsen). Jeg er fuldkommen enig i og veed selvfølgelig ligesaa godt som han, at vor Stat har en stor Formue. Da jeg ifjor havde Ordet ved første Behandling af Finantsloven, gjorde jeg et lignende Overlag over vor Formue som det, han har gjort iaar, og jeg kom da til det Resultat, at naar man regnede rigtig, var vor Formue i Virkeligheden større end vor Gjæld; men dette vil ikke sige Andet, end at der er godt Haab for Fremtiden, og at denne Sammenligning imellem Formue og Gjæld ligesaa vel som et Blik paa Folkets hele Udvikling maa sige os, at vi kunne gjøre os Haab om at tilvejebringe en god Finantsstilstand. Her gjælder imidlertid det Samme, som jeg før sagde i Anledning af vore Obligationers Cours, nemlig at et saadant Forhold faar langt fra berettiger os til Aar for Aar at gaae tilbage, at det snarere gjør en saadan Fremgangsmaade dobbelt usvarligt. Der er i det Hele taget ingen Forskjel imellem os, naar vi ere komne til saa forskellige Resultater; vi forstaae jo Alle at lægge to og to sammen; vi forstaae vel nogenlunde at addere og subtrahere; men der er Forskjel i Grundsinninger, Forskjel i de Forlangender, man stiller til Statskassen. Jeg veed ligesaa godt som det ærede Medlem for Præsts Amt (Cavenius) — og jeg antydede det første Gang, jeg havde Ordet —, at naar man vil til-